

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2020 M. RUGPJŪČIO 27 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2020-09-09 Nr. NKP-12

Vilnius

Posėdis vyko 2020 m. rugpjūčio 27 d., 10.00 – 13.30 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius).

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Komisija) nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Dovilė Juodkaitė, Vytautas Pivoras.

DARBOTVARKĖ:

1. 2020 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos posėdžio sekretoriaus išrinkimas;
2. Dėl Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2, 6, 18 ir 20(1) straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25(1) straipsniu įstatymo projekto.
3. Dėl susitikimo su NVO.
4. Dėl atsakymo iš p. Šeduikio dėl Socialinių įmonių įstatymo ir rašto iš Žiežmarių miesto bendruomenės dėl antrų, trečių grupinių gyvenimo namų statybų.
5. Kiti klausimai

1. SVARSTYTA. D. Juodkaitės išrinkimas 2020 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos posėdžio sekretore.

NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

2. SVARSTYTA: Dėl asmeninio asistento įstatymo, nuostatų, asmeninės pagalbos teikimo sąlygų, kuomet planuojama imti mokesť iš asmenų, kiti praktinio įgyvendinimo aspektai.

NUTARTA. Teikti pastabas įstatymo projektui, akcentuojant šiuos pagrindinius dalykus:

- dėl asmeninės pagalbos asistento apmokėjimo: Komisija, remdamasi Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto (toliau – Komitetas) Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija) nuostatų išaiškinimo valstybėms narėms 5-a Bendrąja pastaba, rekomenduoja teisingai įgyvendinti Konvenciją ir asmeninę pagalbą (personal assistance) ir teikti kaip būtinybę tam, kad asmeniui su negalia būtų užtikrintos visos savarankiško gyvenimo galimybės. Komiteto 5-je Bendroje pastaboje aiškiai nurodyta valstybėms narėms, kad: „*Asmeninė pagalba (personal assistance): asmeninė pagalba reiškia konkrečiam neįgaliam asmeniui teikiamą žmogiškąją pagalbą, kurią kontroliuoja jos gavėjas ir kuri yra jo savarankiško gyvenimo įrankis.* Komisija pažymi, kad 2014 m. Eurostat duomenimis „*Lietuvos neįgaliųjų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis yra 42,2 proc.*“, todėl, mokėdamas už kiekvieną būtiną dėl negalios pagalbą ir/ar paslaugą po 20 proc. gaunamų pajamų, asmuo su negalia akivaizdžiai skurstų arba, dėl lėšų stygiaus, būtų priverttas nesinaudoti būtina pagalba ir/ar paslauga, kas apribotų jo lygias galimybes gyventi savarankiškai atviroje visuomenėje ir prieštarautų Konvencijai.

- dėl asmeninės pagalbos asistento reglamentavimo: Komisijos nuomone, nėra teisinga ir/ar tikslinga asmeninę pagalbą asmeniui su negalia traktuoti kaip specialų poreikį pagal lygius, nes asmeniui, kurio galimybės sumažėję dėl negalios, asmeninė pagalba yra gyvybiškai būtina nuolat, kas atitinka ir Konvencijos nuostatas, kurias įgyvendinti Lietuva įsipareigojo 2010 m. Komisija siūlo asmeninės pagalbos asistento darbą reglamentuoti kaip atskirą individualią būtinąją pagalbą.

- dėl asmeninės pagalbos asistento darbo valandų: Komisija siūlo įstatyme nenustatyti nei minimalaus, nei maksimalaus valandų kiekio, bet nurodyti, kad pagalba asmeniui su negalia turi būti teikiama pagal poreikį.

2. SVARSTYTA: Dėl susitikimo su NVO.

NUTARTA: Organizuoti artimiausiu metu susitikimą (rugsėjo mėn.) kviečiant NVO atstovus (skėtines ir kitas organizacijas).

3. SVARSTYTA: Dėl atsakymo iš p. Šeduikio dėl Socialinių įmonių įstatymo ir rašto iš Žiežmarių miesto bendruomenės dėl antrų, trečių grupinių gyvenimo namų statybų.

NUTARTA: Atsakyti p. Šeduikiui paaiškinant, kad subsidija dėl negalios skiriama kaip valstybės pagalba ir parama sunkumų turintiems įsidarbinti, nustatant jiems tam tikras sąlygas. Atsakyti Žiežmarių miesto bendruomenei, kad gyvenimas bendruomenėje yra žmonių su negalia teisė.

Komisijos pirmininkė

Kristina Dūdonytė

Komisijos sekretorė

Dovilė Juodkaitė